

Tiago remimombe'ukwe

epístola de Tiago

1 ¹ Xe Tiago Tupã Nhandejáry rembigwái. Nhandejáry Hesu Cristo rembigwái ave xe. Amondo uka-ta kwatia-rehe xe nhe'ê peẽ-my gwarã. Peẽ judeu kwéry Hesu reroviaha va'e opa-rupi judeu e'ỹ kwéry pa'ũ-my peiko va'e ahai-ta peẽ-my. Mba'éixa pa peiko, xe re'ýi kwéry?

Jaiko asy ramo jepe, nhande reko vy'a reheve joty tajaiko katu
(Lc 6.22-23; Rm 5.3; 1 Pe 4.14)

²⁻⁴ Opaixagwa nhande mbovy'are'ỹ va'e pende johu meme para'e. Upéixa jaiko ramo ndaha'úi jarova hagwã nhande rekoha Nhandejáry-gwi. Nhane mbojerovia tee hagwã-rehe ójehe oheja upe va'e ojehe nhande-vy. Upéixa-gwi jahasa asy ramo jepe nhande reko vy'a reheve tajaiko katu. Ha peẽ katu, xe re'ýi kwéry, pende-rehe ndija'úi ramo Hesu-rehe ndojeroviái va'e, pende rereko asy ramo jepe, pende reko vy'a reheve joty tapeiko katu. Pende rasy ramo jepe, pende poriahu verei ramo jepe, pende reko vy'a reheve joty tapemondo katu pende resa Nhandejáry-rehe. Pehasa asy ramo jepe ani joty perova teĩ pende resa Nhandejáry-gwi, xe re'ýi kwéry. Ndaha'úi nhane mbovy'are'ỹ hagwã rei jahasa asy. Nhane mombaraete hagwã-rehe ae nhane mbojerovia tee hagwã-rehe ae ójehe Nhandejáry oheja nhane mbohasa asy va'erã ojehe nhande-vy. Upéixa jajerovia tee ramo jaiko arã inhe'ê-rupi jaipyhy porãve arã nhane arandurã. Hesu remimbota jajapo kwaa va'erã. Upéixa ramo he'i va'erã peteĩ teĩ nhande-rehe “Ipy'a ijagwyje-ma oiko-ma xe nhe'ê-rupi” he'i va'erã Hesu nhande-rehe.

⁵ “Xe arandu mbyky eterei. Ndajapo kwaái Nhandejáry remimbota.” Aipo ere para'e ndejéupe nde py'apy-py erenhemongeta-vy. Aipo ramo ejerure katu íxupe ne arandurã-rehe: “Ajerure nde-vy xe arandurã-rehe. Nde mante xe mo'arandu-ta”. Upéixa ere arã íxupe. Ha'e ohendu arã voi ne mo'arandu hagwã. Ipy'a porã eterei-gwi ha'e ome'ê meme va'e nhande-vy nhane remikotevẽ. Upéixa ramo nde a'o e'ỹ reheve nde rexakwaa rei arã ne rembijerure ome'ê-vy. ⁶⁻⁸ Ereporandu jave Nhandejáry-pe “Ome'ê-ta xe-vy, tapa nome'ê mo'ái xe-vy” ani aipo ere teĩ. Ani upéixa erereko mokõi nhe'ê nde py'a-py. Inhe'ê mokõi va'e oiko yguasú vytytu omomyíha-rami. Ojere jere

oiko-vy. Nhande, Hesu-rehe jajerovia va'e ndikatúi jaiko upéixa. Inhe'ê mokõi va'e-pe Nhandejáry nome'ê mo'ãi hembijerure, ndojerovia teéi-gwi hese.

Ani ne mba'e reta-rehe anho erevy'a

⁹⁻¹⁰Peẽ ae pevy'a katu Hesu re'ýi kwéry voi peẽ. Ojoha'e-rami meme pende rereko Nhandejáry pejerovia-gwi hese. Pevy'a katu. Ambue kwéry nde rereko asy ramo jepe, nane mba'e retái ramo jepe, evy'a katu eiko-vy. Nhandejáry nde rereko-ma gwa'ýry-rami gwajýry-rami ave. Ha nde, Hesu re'ýi jepe ne mba'e reta reta erereko vyteri va'e. Gwekogwypyve-rami nde rereko ramo jepe evy'a katu. Nhandejáry-rehe mate erevy'a va'erã. Yvoty pya'e ipoty piruha-rami voi ndahi'aréi va'erã imba'e reta reta rei va'e. ¹¹Kwarahy osẽ ramo, kwarahy ojope-ma ramo, ipoty piru-ma yvoty. Ombopirupa-ma kwarahy. Upéixa ave omba'e reta-rehe anho rei oiko va'e oiko. Hetave ogwereco hagwã-rehe omba'apo jave, ipiru ete ho'a hagwã oho-vy. Upéixa-gwi ne mba'e reta reta jepe, nde rereko ramo gwekogwypyve Hesu-rehe ha-py evy'a joty eiko-vy. Peẽ, Hesu reroviaha kwéry, pevy'a meme katu peiko-vy.^a

Jejavy rehegwa nhe'ê

¹²Oiko asy ramo jepe Hesu-gwi ojevy e'ý joty va'e ovy'a voi joty oiko-vy. Nhandejáry rape-gwi ndojeréi joty-gwi ome'ê va'erã íxupe hekove opa e'ý va'erã. “Xe rayhu va'e-pe ame'ê va'erã hekoverã opa e'ý va'erã” he'i va'ekwe-gwi ome'ê va'erã íxupe.

¹³Erehasa asy rei ramo erenhemongeta ramo nde py'a ndive ereva hagwã erejejavý hagwã, ani ere teĩ “Xe mbojejavý ukase para'e Nhandejáry. Xe mbova ukase para'e Nhandejáry” ani peje teĩ. Ndaipóri voi Nhandejáry-gwi inharanduve va'e ombojejavý uka hagwã Nhandejáry-pe. Ha'e ave nhane mbojejavý e'ý va'e voi. Avave-pe nombojejavý ukaséi Nhandejáry. Nhandejáry heko porã va'e voi.

¹⁴Nhandejéhegwi voi nhanhetantea nhande ae jajejavy hagwã. “Xe mbo'e vai-gwi, ajapo vai” oĩ he'i va'e mo'ã. Ndaha'úi upéixa. Nhandejéhegwi ae jajapo vai. Nhande py'a-py jajapose va'e ae-gwi, nanhembotavy.

¹⁵Nanhande pu'akavéi-ma nhandéjehe jajejoko kwaa hagwã. Jajejavy joty. Jajapose-gwi rei jajapo. Nhandejéhegwi nhanohẽ nhane rembiaporã jajapo va'erã. Upéixa-gwi nhane rembiapo vai nhandejéhegwi rei mante jajapo. Nhane rembiapo vai eterei ramo nhane mboyke arã ojéhegwi Nhandejáry.

¹⁶Ani penhembotavy xe re'ýi kwéry, xe rembiayhu kwéry.

¹⁷Nhandejáry-gwi ou mba'e porã. Opa mba'e iporã va'e imarãne'ý va'e ome'ẽmba nhande-vy. Ha'e ojapo va'ekwe entéro tesapeha yváy pygwa. Kwarahy ojapo va'ekwe. Jasy ave, jasytata ave, jasytatagwasu ave ojapo va'ekwe. Hemimoingokwe va'e heko ambue mbue. Ha'e ae peteĩ tekoha ogwereco. Kwarahy okanhý va'e. Jasy oiko rei va'e. Nhandejáry ae katu tekoha peteĩ ogwereco. Iporã

^a 1.10-11 Sl 102.4,11; Is 40.6-8

meme joty hekoha Nhandejáry. ¹⁸Ojéhegwi voi gwemimbota-rupi nhande poravo va'ekwe gwe'yirã. Nhe'ê anhetegwa va'e jarovia. Upéa-rupi nhane moingo gwe'yí ramo entéro gwembiapokwe-gwi nhane moporãseve Nhandejáry.

¹⁹Upe va'e peikwaa xe re'yí kwéry, xe rembiayhu kwéry. Upéixa-gwi ekirirí porã eiko-vy erejeapysaka porã hagwã dhe'ê-rehe. Ani erenhe'ê erepensa e'y reheve. Eha'arõ nde rapixa onhe'ê ranhe hagwã. Ani ave pende poxy pya'e a'e teĩ. ²⁰Nhande poxy rei rei ramo ndajaikói Nhandejáry rekoha-rupi. Hemimbota ndajajapóiry. ²¹Upéixa ramo ani pende poxy rei rei ojóupe. Epoi kena nde poxy rei reiha-gwi.

Opa nde rekoha rei-gwi epoi ave. Anive ne mandu'a ne rembiapo vairã-rehe. Nhandejáry dhe'ê-rehe ae katu ne mandu'a. Ha'e omoĩ-ma onhe'ê nde py'apy-py. Erovía kena inhe'ê kuri erejeheko kirirí-vy. Inhe'ê-rupi ereiko ramo ne resende tee va'erã Nhandejáry.

²²Pehendu kena inhe'ê. Oĩ inhe'ê ohendu rei va'e, ojapo e'y va'e, onhembotavy va'e. Ani upe va'e reko-rupi ereiko. Nhandejáry dhe'ê remimombe'u ejapo kena. Ndereroviái ramo inhe'ê erenhembotavy rei-ma arã ereiko-vy.

²³⁻²⁴Jahexa nhane ra'anga epéco-py. Jajere rire ndajahexavéi-ma nhane aýgwe. Pya'e nanhane mandu'avéi-ma hese. Upéixa ave Nhandejáry dhe'ê ndogweroviái va'e. Ohendu ramo ohendu rei ha ojere oho ramo opa jevy-ma íxugwi.

²⁵Anhetegwa tee va'e Nhandejáry dhe'ê. Nhane mo'arandu Nhandejáry reko-rupi jaiko hagwã ponove ipu'aka nhande-rehe tekoha vaiha. Nhahendu-ma ramo nanhongatu-ma ramo nhande py'apy-py Nhandejáry dhe'ê nokanhy mo'ávéi-ma va'erã nhandéhegwi. Hemimombe'ukwe-gwi ndajava java mo'ávéi va'erã. Nhane mandu'a porã meme va'erã Nhandejáry dhe'ê-rehe. Upéa-rehe opamba'e nhane rembiapo gwive ohovasa meme va'erã nhande-vy Nhandejáry.

²⁶Nhanhe'ê rei rei ramo nhande rapixa-pe, ja'e rei arã nhandéjehe “Ajerovia-ma Hesu-rehe”. Upéixa ramo nanhembotavy rei mante va'erã jaiko-vy.^b

²⁷Áy amombe'u-ta nde-vy mba'éixa pa Nhandejáry Nhande Ru yváy pygwa oipota ójehe ojerovia va'e oiko. Ha'e nhane mo'arandu gwemimbota-rupi jaiko hagwã. Oipota nhaipytygwõ tyre'y oiko va'e-pe, ime omano va'ekwe va'e-pe ave nhaipytygwõ pono ohasa asy oiko-vy. Oipota ave japoi nhane rembiapo vaise hagwe-gwi. Upéixa nhande reko ramo, “Erejerovia tee-ma xe-rehe” he'i va'erã nhande-vy Nhandejáry.

Nhandejáry Hesu Cristo-rehe ojerovia va'e ndogwereko joavy avýi va'erã gwapixa-pe

2 ¹Tapejeapysaka katu xe dhe'ê-rehe xe re'yí kwéry, Nhandejáry Hesu Cristo reroviaha kwéry. Peteixa jaiko-ma Nhandejáry ipu'aka marangatu tee va'e ndive. Upéixa-gwi peteixa tapejogwereko porã meme

^b 1.26 Sl 34.13; Tg 3.2-12

rei katu. Oĩ imba'e reta va'e-pe ogwereco porã va'e ha iporiahu va'e-pe katu ndogwereco porãi peteĩxa. Upéixa ani teĩ pejogwereco joavy avy imboete-vy.

²⁻⁴Peteĩxa ndapejogwereco reĩry ramo ojogweroaty ha-py ou va'e-pe, niporãi voi. Ijao porã va'e-pe, ikwãirũ hepyve reheve ou va'e-pe eremboeteve ramo ijao porã e'ỹ va'e-gwi, niporãi voi nde rekoha. Upéixa ramo erereco joavy avy imboete-vy Hesu-rehe ojerovia va'e kwéry-pe. Ijao porã va'e-pe mante henagwã porãrã eremombe'u ramo, nerepenái jave iporiahu va'e-rehe, eremboete joavy avy íxupe kwéry. “Enhembo'y rei eĩ-vy” ere ramo iporiahu va'e-pe, “Yvy-py egwapy” ere ramo eremboete e'ỹ-vy íxupe, niporãi voi upéixa erereco joavy avy ramo nde rapixa kwéry-pe. “Ipy'a porãha ojehexa voi ijao porã-rehe voi” ere ramo ijehexa rei omboete va'e-rupi ereiko. Nerenhemongeta porãi voi nipo ra'e nde py'apy-py. Imboetepyã-rupi ndereikói. Ani upéixa nde reko joavy teĩ avave-pe.

⁵Tapejapysaka porã kena xe nhe'ẽ-rehe, xe rembiayhu kwéry. Nhandejáry oiporavo meme iporiahu va'e kwéry-pe ojerovia porã hagwã ójehe. “Xe rayhu va'e-pe aiko arã huvixarã ramo” he'ĩ. “Xe moirũ tee va'erã hikwái” he'ĩ va'ekwe Nhandejáry. Ha'e he'ĩ hagwe-rami ave ojapo meme. ⁶Upéa-rehe napene mandu'avéi para'e. Napemboetéi ramo iporiahu va'e kwéry-pe, Nhandejáry reko-rami e'ỹ peiko íxupe. Ma'erã tipo. Napene mandu'avéiry imba'e reta va'e rekoha-rehe. Ha'e kwéry pende rereco asy rei voi. Pende jokwái rei rei. Pende reraha rei ave mburuvixa renda-py ojapo hagwã pende-rehe ojapose va'e. ⁷Onhe'ẽ rei ave Nhandejáry Hesu Cristo-rehe. Inhe'ẽ reroviaha va'e-rehe onhe'ẽ vai ramo, Nhandejáry Hesu Cristo-rehe ae onhe'ẽ vai.

⁸“Ne ndivegwa-pe ehayhu kena nde reko erehayhuha-rami ave”^c ohai uka va'ekwe Nhandejáry Nhande Ruvixa nhande rekorã-rehe. Erejapose ramo inhe'e tekotevẽ erehayhu rei enterová-pe. ⁹Penhomboete joavy avy ramo, pene rembiapo vai-ma voi. Upéa-rehe Nhandejáry nhe'ẽ erejapo e'ỹ ramo, ojekwaa-ma voi nde-rehe nde reko jejavyha.

¹⁰Oĩ heta Nhandejáry nhe'ẽ Moisés amyri remimombe'ukwe nhande rekorã. Upe mixĩ jepe ndojapói va'e osẽ joty inhe'ẽ-gwi. Opyta osẽmba ete va'e-rami. “Osẽmba ete xe nhe'ẽ-gwi” he'ĩ hese Nhandejáry. ¹¹Onhe'ẽ-py he'ĩ va'ekwe “Ani eremenda menda reise teĩ ereiko-vy” he'ĩ va'ekwe. “Ani ereporojuka teĩ” he'ĩ ave va'ekwe onhe'ẽ-py. Aipo ramo Nhandejáry remimombe'ukwe rendu-gwi nomenda mendái teĩ oiko-vy va'e oporojuka ramo osẽ-ma hemimombe'ukwe-gwi. Hembiaapo vai joty.^d

¹²⁻¹³Aipo ramo nhamondo kena nhande resa nhane renonderã-rehe. Ogwahẽ arã peteĩ áry Nhandejáry nhande rereco reko hagwã nhane rembiapo apokwe-rehe. Hesu remimbota-rupi e'ỹ joty jaiko ramo ndojohu porãi arã nhande-rehe. Hemimbota-rupi ae jaiko ramo ojohu porã arã nhande-rehe. Upéa-rehe ha'e-ta peẽ-my pende reko peheja kena ipogwy-py. Tapejoporiahuvereko rei kena enterove va'e ndive. Ndajaiporiahuverekói ramo nhande-rehe ndija'etí va'e-pe,

^c 2.8 Lv 19.18 ^d 2.11 Êx 20.13-14; Dt 5.17-18

Nhandejáry ave nanhande poriahuverekói ave arã. Jaiporiahuvereko ramo enterovéa-pe Nhandejáry ave nhande poriahuvereko ave va'erã. Ovy'a va'erã nhande-rehe ojohu ramo nhane rembiapokwe.

Nhandejáry-rehe jajerovia teeha rehegwa nhe'ẽ

¹⁴Ndajarovái ramo nhande rekoha “Ajerovia-ma Hesu-rehe” ja'e ramo, ja'e rei. Upéixa ramo ndovaléi-ma voi nhande jeroviaha mo'ã, xe re'yí kwéry.

¹⁵⁻¹⁶Pene mandu'a kena iporiahu va'e-rehe. Nhane nhe'ẽ-py rei jahovasa ukase ramo, gweko-rupi joty oiko iporiahu va'e. Oĩ ramo nhane pa'ũ-my Hesu reroviaha iporiahu va'e pene nhe'ẽ rei-rupi napeipytygwõi va'erã íxupe. “Nhandejáry tande rovasa katu nde ao repyrã ereheka-vy” peje rei íxupe. “Nhandejáry tane mbopy'agwapy katu ne rembi'u repyrã ereheka hagwã” peje rei ave íxupe. Pene nhe'ẽ-py rei pehovasa ukase mo'ã Nhandejáry-pe. Iporiahu joty va'erã voi. ¹⁷Upéixa ave nhane rembiapo porã e'ỹ reheve “Ajerovia-ma Hesu-rehe” ja'e ramo, ja'e rei ójehe. Nhande reko tujakwe-rupi joty jaiko.

¹⁸Oĩ para'e pene pa'ũ-my gwĩ xe remimombe'u ombojevysse va'e: “Ndaha'úi peteĩxa nhande reko nhande Nhandejáry ndive jaiko porã va'e kwéry” he'i rei va'erã. “Oĩ hese ojerovia tee va'e. Oĩ ave hembiapo porã rei va'e” he'i rei va'erã. “Mokõive ombovy'a va'erã Nhandejáry-pe” he'i rei va'erã nhande reko-rehe. “Xe, xe rembiapo porã-rehe ambovy'a Nhandejáry-pe. Nde ae, Ajerovia-ma Hesu-rehe ere-gwi nde ave erembovy'a íxupe. Ndaha'úi peteĩxa nhande reko nhambovy'a hagwã íxupe” he'i rei arã nhande reko-rehe.

Aipo peje ramo, aipo ramo tanhemonhe'e xe peẽ-my. Mba'eixa-rami po ereiko arã Hesu reroviaha ramo ne rembiapo porã e'ỹ reheve? Mba'eixa-rami po ereikwaa arã nde ae nde jeroviaha? Xe ae xe rembiapo porã-rupi aikwaa uka enterove-pe Hesu-rehe ajeroviamaha. Iporã voi nhande reko nhambojoja nhane nhe'ẽ ndive.

¹⁹“Peteĩ anho Tupã Nhandejáry” peje nipo ra'e. Upéa peje ramo anhetegwa voi ne nhe'ẽ. Upéa mante ere ramo ae ne'lrã ererovia porã-ma íxupe. Anháy kwéry upéixa ave he'i hese. Onheresende e'ỹ hagwã jepe icyhyje-ma íxugwi.

²⁰Pende tavy vyteri nipo ra'e. Napene mandu'avéi-ma nipo ra'e hekoha porã e'ỹ reheve oiko jave he'i ramo “Arovia-ma Hesu” ndovaléi voi ijeroviaha. Upéa nhe'ẽ pemokanhy-ma nipo ra'e pendejéhegwi.

²¹Upéixa-gwi apomomandu'a jevy-ma Abraão amyri rekokwe rehegwa nhe'ẽ-rehe. Gwekoha porã reheve ojerovia va'ekwe Nhandejáry-rehe hemimbota ojapo-vy. Ome'ẽ hagwã Nhandejáry-pe ojuka-ta mo'ã va'ekwe gwa'ýry Isaqupe. Nhandejáry omboete-vy hemimbota ojapo-vy, ojuka-tama ramo Nhandejáry he'i “Ojerovia tee nipo ra'e xe-rehe. Xe remimbota ojapo hagwã nahakate'yi gwa'ýry-rehe. Oiko xe nhe'ẽ-rupi. Ipy'a poti-ma Abraão” he'i hese.^e ²²Ojerovia tee hese oiko-vygwi Nhandejáry remimbota ete ojapo va'ekwe oiko-vy Abraão.

^e 2.21 Gn 22.1-14

Ohexa uka ijeroviaha gwembiapo porã-rupi. ²³Upe rire Nhandejáry he'i kwatia-rehe onhe'ẽ-py: “Abraão ojerovia Nhandejáry-rehe. Ojerovia tee ójehe-gwi, Ipy'a potĩ-ma, he'i hese Nhandejáry.” “Xe irũ tee-ma voi Abraão” he'i ave hese.^f

²⁴Upéa-rehe nhane mandu'a ramo jaikwaa arã ave: Ojerovia rei hese va'e nombovy'ái Nhandejáry-pe. Ohexa porãse ave nhande rekoha nhande-rehe Nhandejáry “Ipy'a potĩ-ma” he'i hagwã nhande-rehe.

²⁵Upéixa voi ave Raabe amyrĩ Nhandejáry reroviaha-rupi hembiapo porã va'ekwe. Kunha ikwimba'ese va'e jepe upe hembiapo porã-rehe “Ipy'a potĩ” he'i joty va'ekwe hese Nhandejáry. Josué amyrĩ remimondo va'e-pe Raabe omogwahẽ porã va'ekwe gwóga-py. Ojaho'i íxupe imonhemi hagwã. Tape ambue-rupi omondo ijukaharãgwe-gwi iresende-vy. Upe hembiapo porã-rehe Nhandejáry he'i hese “Ipy'a potĩ-ma” he'i hese.^g

²⁶“Hesu-pe arovia-ma” ja'e ramo nhane rembiapo porã e'ỹ reheve, hetekwe ndovaleveiha-rami ave ndovaléi nhande jeroviaha.

Nhande juru ipu'aka nhande-rehe

3 ¹“Xe ave, amombe'use Nhandejáry nhe'ẽ poromo'aranduha-rami” ere ramo, pejeapysaka kóa xe nhe'ẽ-rehe, xe re'ýi kwéry. Ogwahẽ arã nhande óra nhane rembiapokwe-rehe nhane monhe'ẽ hagwã Nhandejáry. Ore oroporomo'arandu va'ekwe-pe ore rereko asyve va'erã Nhandejáry ore rembiapo vaikwe-rehe. Upéa-gwi ha'e-ta peẽ-my iporãve ndahetái pene pa'ũ mygwa oiko inhe'ẽ poromo'aranduhaty.

²Nhande kwéry, enterove, nanhane arandúi voi. Jajejavy javy voíte jaiko-vy. Nhande juru nhane mbojejavy rei ave. Ha nanhanhe'ẽ reíry ramo mba'eve-rehe ndajajejavýi arã ra'e. Upéixa ramo ndajajejavýi arã ra'e, nhande pu'aka tee arã ra'e nhandéjehe.

³Pene mandu'a porã kena. Kavaju juru-py nhamoĩ imbogwataharã. Mixĩ jepe ogwerogwata porã ojáry-pe kavaju. Ijáry oipota ha-rupi oho joty kavaju.

⁴Kanoagwasu tuvixa vixa va'e-rehe pene mandu'a ave. Imbogwataha mixĩ jepe ogwerova joty kanoagwasu ijáry-pe. Imbogwataha-rehe imbogwatase ha-rupi, ogweraha joty ojáry-pe. Yvytu hatã vai-rupi jepe oho joty.

⁵Ha'e ramigwa voi nhande juru. Nhande rete rehegwa mixĩ voi nhande juru. Mixĩ ramo jepe ipu'aka tee joty heta mba'e-rehe.

Nhane mandu'a kena tata-rehe ave. Mixĩmi oĩ ramo hesa'imi ramo jepe ojepota joty. Hendy-ma oho-vy. Nande pu'akavéi-ma hese. Ka'agwygwasu jepe ohapypa voi oho-vy. Tuvixa va'ekwe jepe ohapypa voi.

⁶Upéixa ete nhane nhe'ẽ ojepyso oho-vy. Tata-rami voi anháy rembiporu-rami nhande juru. Nhanhe'e hetave ramo nhande reity vaive ive oho-vy nhande juru. Nhande rapypa va'erã nhande juru.

^f2.23 Gn 15.6 ^g2.25 Js 2.1-21

⁷Jaipota ramo nhande pu'aka opaixagwa mymba kwéry-rehe nhamománsó hagwã. Ka'agwy rupigwa mymba jepe, mymba oveve va'e jepe, osyryry va'e jepe, ygwasu rupigwa jepe nhande pu'aka voi hese.

⁸Nhande juru-rehe ae avave ndaipu'akái. Ndajajoko kwaái nhande juru. Nanhande rereko kirirĩ kwaái nhande juru. Nanhanhe'êséi ramo jepe nhanhe'ê voi joty. Jaiporu rei nhande juru. Mbói nhande su'u va'e-rami nhande juru nhande mbohasa asy va'erã.

⁹Jaiporu nhande juru nhamboete hagwã Nhandejáry-pe. Ha upe rire katu nhanhe'ê vai nhande rapixa-rehe. Gweko-rami nhane moingo va'ekwe Nhandejáry. Aipo ramo, nhanhe'ê rei ramo nhande rapixa-rehe, Nhandejáry rekoha-rami hemimoingo va'ekwe-rehe nhanhe'ê rei ave. Upe va'e naiporãi voi.

¹⁰Upéixa ramo peteĩ nhande juru-gwi osê nhe'ê vai nhe'ê porã ave. Omboete joavy onhe'ê vai ndive. Niporãi upéixa nhande rekoha, xe re'ýi kwéry.

¹¹Ygwa-gwi peteĩxa osê y. Y he'ê va'e osê ramo ndikatúi osê y iro va'e íxugwi. Peteĩ ygwa-gwi peteĩxa meme osê. Nhande juru ae ndaha'éiry upeixagwa. Osê jopara nhane nhe'ê.

¹²Figo máta-gwi noséiry azeitona oliveira'a. Uva máta-gwi ndajaipe'ái figo. Upéixa ave peteĩ ygwa-gwi nanhanohê mo'ái he'ê va'e, y iro va'e ndive. Upeixagwa e'ý nhande juru. Naiporãi voi upéixa nhande reko, xe re'ýi kwéry.

Arandu Nhandejáry remime'ê rehegwa nhe'ê (1 Co 2.6-7)

¹³Tekotevê nhande reko porã reheve jaiko, xe re'ýi kwéry. Oĩ ramo pene pa'ũ-my inharandu porã va'e ombojekwaa va'erã ójehe gwekoha porãha. Hexaha e'ý jepe onhemboete e'ý reheve jepe inharandu porã-gwi gweko kirirĩ reheve ojapo arã gwembiapo porãrã rei.

¹⁴Nhande py'a-py nhandejéupe gwarã mate jaipota meme ramo, nhande rapixa ogwereko va'e-rehe nhapena rei rei ramo, nanhemonhemoyrõ ramo, “Xe arandu porã-ma xe” ja'e rei mo'ã nhandéjehe. Ani upéixa teĩ nhande apu nhandéjehe, xe re'ýi kwéry.

¹⁵Aipo ramo jaiko ramo, nhane arandu vérami mo'ã nhandejéupe. Nhandejáry nome'êi upeixagwa arandu nhande-vy. Nhane akã-gwi rei upe va'e. Teko rei-gwi ae upe va'e ave, anháy reko ae upe va'e.

¹⁶Nhande rapixa ogwereko va'e-rehe nhapena rei rei ramo, nhandejéupe gwarã jaipota eterei ramo, ndajajohúi ramo, nanhande py'agwapyvéi va'erã. Jaikwaa e'ý reheve nhande ayvupa rei arã ojóehe. Nanhomonhe'ê mbojevy jevy rei va'erã. Nanhande reko jojái va'erã onhondive. Opáixagwa mba'e vai ave jajapo arã nhane pa'ũ-rupi.

¹⁷Nhandejáry remimombe'u-rupi ae nhane arandu ramo nanhane rembiapo vaivéi-ma va'erã. Nhande py'agwapy va'erã peteĩxa onhondive. Nhande reko kirirĩ reheve jajogwereko va'erã. Nanhanhe'ê asýi arã ojóupe. Jahexakwaa va'erã nhande rapixa-pe hemikotevê nhamé'ê-vy.

Nanhane rakate'ỹi va'erã mba'eve-rehe. Nhane rembiapo porã porã rei va'erã ojóupe.

¹⁸Nhande py'agwapy reheve jaiko ramo, ija'e'ỹ va'e ojóehe nhambojoja porã jevy va'erã imbopy'agwapy-vy onhondive. Temitygwe járy oha'arõ ojaty va'ekwe hi'a hagwã. Upéixa ave nhaha'arõ jaiko-vy nhande py'agwapy reheve Nhandejáry rekoha tee-rupi jaiko hagwã.

Yvypóry remimbota rehegwa nhe'ẽ

4 ¹Niporãi voi pende rekoha. Penhonhe'ẽ mbojevy jevy nipo ra'e peiko-vy onhondive. A'e'ỹ rei nipo ra'e pereko ojóehe. Ma'erã-gwi upéixa peiko? Ndéjehe rei mante nipo erenhemongeta ngeta ra'e nde py'apy-py. Ne remimbota ndejéupe gwarã-rehe mante nipo ne mandu'a ra'e. Upéixa-gwi peẽ ojokoha-rehe napende a'éiry.

²Ne mba'e porãrã ndererekói va'e-rehe mate nipo ne mandu'a meme ra'e. Nde reko porãverã mo'ã-rehe peiko rei-vy. Ndererekói-gwi ereporojukase mo'ã nipo ra'e ne rembijukakwe mba'ekwe erereko hagwã mo'ã ne ma'erã. Imba'e ndererekói-gwi nipo erenhe'ẽ mbojevy jevy ne a'e'ỹ-vy nde rapixa-rehe ra'e. Ne remimbota nderehupitýi nipo ra'e Nhandejáry-pe nderejeruréi-gwi ra'e.

³Ne remimbotarã-rehe erejerure ramo Nhandejáry-pe, nome'ëi nde-vy nde-vy gwarã. Nome'ëi pono ne rembiapo vairã upe erejapose va'e ereiporu ramo. Ndaha'éi Nhandejáry rekoha-rami ereiko hagwã ereipota upe ne rembijerure. Ne akã-gwi rei ereikotevẽ e'ỹ reheve ereipota upe va'e. Nde rory rei hagwã mo'ã ne mba'erã ereipota rei. Upéixa-gwi nome'ẽ mo'ãi nde-vy ne rembijerurekwe.

⁴Nhandejáry-gwi katu erejere jere rei nipo ra'e. Nane mandu'avéi-ma nipo ra'e kóa-rehe: Nhamoirũ meme ramo teko rei va'e-pe nanhande a'éi ave Nhandejáry-rehe. Upe va'e nhe'ẽ okanhy-ma para'e ndéhegwi. Upéixa-gwi eremoirũse meme ramo Nhandejáry-rehe ija'e'ỹ va'e, nde ave nande a'éi va'erã Nhandejáry-rehe.

⁵Nhandejáry nhe'ẽ ojehai va'ekwe nhande-vy nhahendu hagwã he'i va'ekwe nhande-vy:

“Nhandejáry omoĩ-ma nhande py'apy-py Nhe'ẽ Marangatu tee va'e.

Hakate'ỹ voi nhande-rehe Nhe'ẽ Marangatu tee va'e. Ha'e oikwaa ukase va'e-rehe oipota nhane mandu'a meme nanhemongeta-vy, hemimbota anho mante jajapo hagwã. Hakate'ỹ voi nhande-rehe Nhe'ẽ Marangatu tee va'e.”^h

Upe va'e nhe'ẽ ojehai rei ra'e peẽ-my gwarãgwe voi nipo ra'e.

⁶Hembiapo porã meme nhande-vy Nhandejáry nhane pytygwõ tygwõ voi. Upéa-rehe oĩ ave inhe'ẽ kwatia-rehe ohai va'ekwe:

^h 4.5 Êx 20.1,5; 1 Co 6.19

“Nhandejáry ombojevý va'erã onhembotuvixamba'e ukase va'e.

Onhembotuvixase e'ý oiko va'e-pe ae ohexakwaa porã rei Nhandejáry”¹ he'i va'ekwe Nhandejáry ohai uka-vy.

⁷Aipo ramo penhemoi katu Nhandejáry yke-rehe. “Ndaikoséi voi xe anhaygwasu nhe'ẽ-rupi” peje kena. Upéixa ere ramo opoi arã ndéhegwi anhaygwasu.

⁸Enheme'ẽ katu Nhandejáry-pe iyyke rehegwarã. Ome'ẽ arã nde-vy ne arandurã. Ha'e ho'arandu-rupi nde rereko. Ha'e nde yke-rehe onhemoi va'erã. Epoi katu ne rembiapo vaiseha-gwi. Ha nde, nde rekoha porã ra'anga va'e erova katu nde rekoha. Enhemongeta ngeta Nhandejáry remimbota-rehe mate ponove erejere jere ereiko-vy íxugwi.

⁹Nde reko vai eterei-gwi enhemboasy kena. Nde rekoha vaikwe-rehe ejahe'o ave. Anive ne rembiapo vai reheve erepuka puka teĩ ereiko-vy. Erejahe'o rei-vy hese eiko katu. Anive erevy'a teĩ ne rembiapo vaikwe-rehe. Erenhemboasy-vy eiko katu nde rekoha vaikwe-rehe.

¹⁰Penhembohehogwypýve Nhandejáry-pe “Xe pytygwõ katu, xe Járy. Xe arandu e'ý ramo ndaxe pu'akáiry xéjehe. Ndaiko kwaái nde reko-rupi” peje kena Nhandejáry-pe pene moingo hagwã tekoha porã-rupi. Ha'e pene pytygwõ va'erã pende rovasa porã va'erã.

Ani erenhe'ẽ rei rei nde rapixa-rehe

(Mt 7.1-5; Lc 6.37-38; Rm 2.1-3; 14.1-4,10; 1 Co 4.5)

¹¹Ani penhe'ẽ rei rei ojóehe xe re'ýi kwéry. Nhande rapixa-rehe nhande'ẽ rei rei ramo nhande'ẽ rei ave Nhandejáry nhe'ẽ-rehe. Moisés amyrĩ remimombe'ukwe judeu re'ýi rekojarã-rehe nhande'ẽ rei ave. Nhande rapixa jajohu vai ramo, “Ivai” ja'e hese anho mo'ã. Nhandejáry nhe'ẽ Moisés amyrĩ rembihaikwe-rehe ave aipo ja'e ave. Upéixa ramo ndajaikovéi Moisés amyrĩ rembihaikwe pogwy-py. Nhande ae nhandemoi rei jajohu hagwã hembihaike-rehe.

¹²Nhandejáry peteĩ va'e anho oiko omombe'u hagwã mba'eixagwa nhande reko jaiko porã hagwã ondive. Peteĩ anho nhande reko johu kwaa va'e. Ha'e anho nhane resende kwaa va'e. Ha'e anho nhane hundi kwaa ave. Ndaijáiry erejohu vai nde rapixa rembiapokwe. “Eresẽ-ma Nhandejáry remimombe'ukwe-gwi” ani ere teĩ íxupe.

Ko'ẽ ramogwarã-rehe ndajaikwaái mba'eve

¹³Pejeapysaka porã katu ko xe nhe'ẽ-rehe. “Jaha katu mombyry upe tetã ambue-py” peje nipo ra'e ojóupe. “Áy jaha” “Ko'ẽ ramo jaha” peje nipo ra'e ojóupe peiko-vy ra'e. “Nhamba'apo-ta upe-py. Nhande are-ta peteĩ mba'e agwyje-rupi upe-py nhamba'apo-vy. Upe rire ae jaju jevy va'erã” peje nipo ra'e ojóupe. Upéixa pene nhe'ẽ ramo pejeapysaka katu ko xe nhe'ẽ-rehe.

¹4.6 Pv 3.34

¹⁴Mbava'e tipo peikwaa peẽ ko'ẽ ramo ojehu va'erã. Mba'eve. Ndapeikwaáiry pende rekoerã-rehe. Hataĩ otimbo va'e-rami voi nhande rekoha. Sapy'ami anho jahexa, okanhymba jevy-ma. Upéixa ave nhande reko. Nanhande are aréi ko vvy-py. Sapy'a nhamano jevy va'erã. Avave ndoikwaái nhande óra nhamano hagwã.

¹⁵Upe va'e-rehe iporãve peteĩ teĩ peje “Nhandejáry oipota ramo ajapo-ta upéixa” peje. ¹⁶“Ko'ẽ ramo aha-ta upe-py” “Ko'ẽ ramo ajapo-ta upe va'e” ere nde rekoerã-rehe erevy'a-vy. Upéixa ere ramo, “Xe remimbota-rupi aiko” ere nipo ra'e. “Nhandejáry remimbota-rupi aikose” nderéiry ndéjehe. Upéixa pene nhe'ẽ rei.

¹⁷Nhandejáry nhe'ẽ nhahendu rire hemimombe'u-rupi ae tekotevẽ jaiko. “Iporã” ja'e-ma ramo hese tekotevẽ jaiko inhe'ẽ-rupi. Hemimombe'u e'ỹ jajapo ramo “Ojere xe nhe'ẽ-gwi” he'i va'erã nhande-rehe. “Ojejavý-ma xe-vy” he'i va'erã nhande-rehe Nhandejáry.

Imba'e reta va'e pegwarã nhe'ẽ

(Lc 12.15-21; 1 Tm 6.7-10)

5 ¹Peẽ, pene mba'e reta reta va'e kwéry, pejeapysaka porã kena xe nhe'ẽ-rehe. Äy pene mba'e reta ramo jepe pehasa asy joty arã peẽ. Upéa-rehe penhemboasy maní pejahe'o kena.

²Pene mba'ekwe itujupa-ma va'erã. Pende ao porãgwe osoropa va'ekwe raso ho'u-ma va'erã. Ndahyvera porãvéi-ma pene mba'ekwe. ³Pene mba'e hepy va'e pende ouro, pende plata ave havẽmba-ma va'erã. Pereko rei-ma pene mba'e reta. Ndovalévai-ma pene mba'e. “Omba'e reta-rehe hakate'ỹ rei nipo ra'e. Ndovaléi voi” he'i arã pende-rehe pende rexaháry. “Omono'õ no'õ rei nipo omba'e reta gwekoha porãrã mo'ã hagwã ra'e ojúepe gwarã. Hakate'ỹ te'ỹ rei nipo ra'e” he'i va'erã pene mombe'u-vy. Pene rembiapo vai-gwi, tata-py okái va'e-rami erehasa asy va'erã. Pemono'õ rei peẽ-my gwarã. Nhandejáry ae ohexa tee voi. “Ivai eterei ne rembiapokwe” he'i va'erã peẽ-my.

⁴Pende kokwe-py omba'apo va'e-pe ndapepaga poráiry. Pereko asy eterei pene rembigwái-pe. Upéa pene rembiapo vaikwe-rehe ha'e kwéry pene mombe'u-ma Nhandejáry-pe. “Ore rerekoha ore mbohasa asy asy” he'i-ma Nhandejáry-pe pende-rehe. “Onhembigwái vai ore-rehe. Omono'õ ojúepe gwarã ha nome'ẽ mo'ãi ore rembiapo repy ore-vy” he'i pene mombe'u-vy Nhandejáry-pe. Ojeporiahuvereko uka Nhandejáry-pe pene rembigwái kwéry: “Ore repy katu ore mbohasa asyhare-pe. Embohasa asy jevy íxupe” he'i ave Nhandejáry-pe. Ha Nhandejáry yváy pygwa, nhande ruvixagwasu ipu'aka tee va'e ohendu-ma upe pene rembigwái nhe'ẽ. Oiporiahuvereko-ma íxupe kwéry.

⁵Ko vvy ári peiko jave pevy'a pene mba'e-rehe. Pejapose va'e rei pejapo. Pejogwase va'e pejogwa ave. Opaixagwa rei pereko vvy arigwa peiko va'e. Pekarú porã porã penhemongyra rei peiko-vy. Heta rei pene rembi'u. Pejapose va'e rei pejapo. Upéa-rehe Nhandejáry pene mondo-ta pende rereko asy hagwã-py pene rembiapo vaikwe-rehe. Ma'e mymba vérami ijáry omongaru va'e peẽ ave pene mongyra pende juka uka hagwã.

⁶Hembiapo vai e'ỹ va'e-pe “Ne rembiapo vai eterei” peje rei va'ekwe. Pejuka rei va'ekwe ave hembiapo vai e'ỹ va'e-pe. Ndaipu'akái mba'eve ojapo hagwã pende-rehe jave pejuka íxupe.

Nhande kwerái e'ỹ reheve nhaha'arõ Nhandejáry-pe jaiko-vy

⁷Upe va'e-gwi, xe re'ýi kwéry, Hesu reroviaha, pende reko pyatã joty katu pekirirí-vy peiko pende rereko asy ramo jepe. Peiko marangatu katu pende rereko asyha-pe. Nhandejáry Hesu ou jevyha áry-rehe peha'arõ katu. Ani pende kwerái teĩ ha'arõ-vy. Kokwe-py nhanhemity ramo nhaha'arõ va'e-rami nhaha'arõ katu Nhandejáry-pe. Nhaha'arõ ama nhanhemity hagwã. Oky rire katu jajaty henhói hagwã. Oky jevy ramo, nhaha'arõ íxupe ombohí'a porã hagwã. Oky hagwã nhaha'arõ kwaa joty.

⁸Upéixa ave ani pende kwerái teĩ ha'arõ-vy Nhandejáry Hesu ou jevy hagwã-rehe. Agwĩ-ma ou jevy hagwã óra. Upéa-rehe peha'arõ porã kena peiko-vy.

⁹Ani pejoheko mombe'u mbe'u teĩ, xe re'ýi kwéry. “Hekoha vai ko” ani peje teĩ pende rapixa-rehe. “Ne rembiapo vai va'e ko nde” ani ave peje rei teĩ íxupe ani hagwã Nhandejáry he'i nde-vy “Nde rekoha vai voi ko nde” he'i nde-vy. Agwĩ-ma ogwahẽ hagwã óra. Ha'e anho mate omombe'u kwaa nhane rembiapokwe-rehe.

¹⁰Pene mandu'a kena myamyry rekokwe-rehe, Nhandejáry nhe'ẽ-py omombe'u va'etykwe rekokwe-rehe. Yma va'ekwe ha'e kwéry Nhandejáry pogwy-rupi omombe'u mbe'u va'ekwe inhe'ẽ. Inhe'ẽ-gwi ndojereséi-gwi ohasa asy ramo jepe, omombe'u mbe'u joty va'ekwe inhe'ẽ. Nonhe'ei joty omobhasa asyhare-pe. Upéixa nahembiapo vaíry ha'e kwéry. Ha peẽ katu pehasa asy jave, pene mandu'a kena myamyry rekokwe-rehe. Ha'e-rami peiko porã kena, xe re'ýi kwéry. Ani pene rembiapo vai teĩ pene nhe'ẽ-rupi.

¹¹Upe myamyry kwéry-rehe ja'e “Ovy'a voi Nhandejáry nhe'ẽ mombe'uhatygwe. Ohasa asy jepe omombe'u joty inhe'ẽ. Ogwerovia kwaa araka'e Nhandejáry-pe” ja'e hese. Pene mandu'a kena Jó amyry-rehe. Ha'e ojerovia voi va'ekwe Nhandejáry-rehe. Ohasa asy asy jepe, heko pyatã joty oiko-vy. Ojerovia tee joty va'ekwe Nhandejáry-rehe pono inhe'ẽ-gwi ojere gwembiapo vairã apo-vy. Pene mandu'a kena. Oiporiahuvereko joty ave Jó-pe Nhandejáry. Upéi ombopyahupa jevy íxupe imba'e retave hagwã. Upéixa voi Nhandejáry iporã porã voi nhande-vy. Oiporiahuvereko va'e Nhandejáry.^j

¹²Pejeapysaka porã kena xe re'ýi kwéry. Ani ereiporu ambue va'e réry erembojerovia uka hagwã ne renduha-pe ne nhe'ẽ-rehe. Ani ereiporu yváy, yvy réry ave ne renduha kwéry ogwerovia hagwã ne nhe'ẽ. “Ajapo-ta” ere ramo, ejapo katu. Nderejaposéi ramo “Ndajapo mo'ái” ere katu. Ani nde apu rei teĩ. Anhetegwa mate pemombe'u katu. Upéixa nde reko pyatã ramo ne nhe'ẽ rei jepe ogwerovia arã ne renduha. Ha nane mbohasa asýi va'erã Nhandejáry.^k

^j 5.11 Jó 1.21-22; 2.10; 42.10,12; Sl 103.8 ^k 5.12 Mt 5.34-37

¹³Pehasa asy ramo pemondo pene nhe'ẽ Nhandejáry-pe. Pevy'a ramo, peporahéi katu Nhandejáry-pe pemboete-vy.

¹⁴Nde rasy ramo, erehenói uka katu Hesu reroviaha rerekwa-pe ou hagwã nde rexa. Ou rire, ojerure va'erã Nhandejáry-pe ne mbogwera hagwã. Omoĩ arã mixĩ nhandy ne akã-rehe a-rami he'i-vy: "Nhandejáry Hesu réry-py amoĩ-ta ne akã-rehe ko nhandy" he'i arã nde-vy.

¹⁵Upéixa he'i ramo, ombogwera va'erã hasy va'e-pe Hesu ójehe ojerovia-gwi. Hesu omopu'ã jevy va'erã íxupe. Ha oĩ ramo hembiapo vaikwe, omboyke va'erã íxugwi oresende hagwã.

¹⁶Upéa-gwi iporã nhande Hesu reroviaha va'e nhandemombe'u katu ojóupe jajevy hagwe "Amboasy-ma xe rembiapo vaikwe" ja'e ojóupe nhandemombe'u-vy. Nhandejáry-pe ave nhandemombe'u nhane mboasyha. Tajajerure kena nhandéjehe nhane mbogwera hagwã Nhandejáry. Opy'a ete gwive ojerure va'e-pe ohexa uka opu'akaha Nhandejáry hambijerure ome'ẽ-vy.

¹⁷Ymagware Nhandejáry nhe'ẽ-py omombe'u va'etykwe, Elias amyri oiko va'ekwe. Nhande-rami oiko va'ekwe voi Elias. Yma va'ekwe omondo mondo onhe'ẽ Nhandejáry-pe "Anive eremongy ore-vy" he'i ojerure-vy. Ha ndokyvêi va'ekwe íxupe kwéry. Hambijerurekwe ojapo va'ekwe íxupe Nhandejáry. Inhe'ẽ rendu-vy omongy po'o-ma íxupe. Are-ma voi oky po'o tee-ma. Mbohapy ro'y haimete jevy ogwahẽ outro ro'y-py ohasa va'ekwe oky e'ỹ reheve.

¹⁸Upe rire ae-ma Elias amyri ombojeupi jevy onhe'ẽ Nhandejáry-pe oky jevy hagwã-rehe. "Xe Járy" he'i "emongy jevy katu ore-vy" he'i Tupã Nhandejáry-pe ojerure-vy. Inhe'ẽ ohendu-gwi Nhandejáry omongy jevy íxupe kwéry. Oky porã jevy-ma íxupe kwéry. Henhói porã jevy-ma va'ekwe temitýgwe. Elias amyri rekokwe-rami peiko katu. Pende py'a ete gwive pembojeupi pene nhe'ẽ Nhandejáry-pe pene mbaraete-vy. Perovia íxupe pene rembijerure ra'arõ-vy.

¹⁹Xe re'ýi kwéry, Hesu reroviaha va'e, oĩ para'e pene pa'ũ-my Nhandejáry rape porã-gwi ojere jere va'e. Penhemonhe'ẽ katu íxupe kwéry ogwerova hagwã gwekoha onhembohekoha porã jevy hagwã.

²⁰Pene mandu'a kena Nhandejáry rape-gwi ojere va'e-rehe. Jarojevy ramo íxupe hekoha porã hagwã-rupi jevy oiko hagwã, oheja hagwã gweko vaikwe oiko porã jevy hagwã Nhandejáry ndive, nharesende íxupe. Nhandejáry nomondói va'erã íxupe ohasa asy hagwã-py. Omboyke va'erã íxugwi hembiapo vaikwe. Heta heta hembiapo vaikwe jepe omboykepa joty va'erã íxugwi.